រោគសញ្ញារបេងមានដូចជា ការអស់កម្លាំង ការស្រកទម្ងន់ ជម្ងឺគ្រុន និងការបែកញើសនៅពេលយប់ ។ ជនដែលឆ្លងជម្ងឺនេះដល់សួត ចេះតែក្អកមិនឈប់ ហើយជួនកាល (មិនមែនជានិច្ច) មានក្អកចេញឈាមមកផង ។អ្នកណាដែលមានរោគសញ្ញាទាំងនេះ ត្រូវទៅមន្ទីរពេទ្យពិនិត្យទ្រូងជាបន្ទាន់ (សូមមើលខាងក្រោម) ។ គេព្យាបាលឲ្យដោយគ្មានគិតថ្លៃ ហើយមិនចាំបាច់បង្ហាញកាត "មេឌីឃែរ" ផង ។ ការពន្យាពេល មិនរកការព្យាបាលជាបន្ទាន់ អាចធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ឆ្លងទៅដល់ញាតិសន្តាន មិត្តភ័ក្ត្រ អ្នកធ្វើការជាមួយ ជាពិសេសកូនក្មេងនិងមនុស្សចាស់ ។ ប្រសិនបើគេពិនិត្យដឹងថា ជនណាមានកើតជម្ងឺនេះ សមាជិកគ្រួសាររបស់ជននេះ ក៏ត្រូវឲ្យគេពិនិត្យមើលដែរ ដើម្បីឲ្យដឹងក្រែងមានឆ្លងជម្ងឺនេះ ។

ចំពោះព័ត៌មានបន្ថែមទៀតស្ដីពីជម្ងឺរបេង(TB) ឬព័ត៌មានពីស្ថានស្ដីពីមន្ទីរពិនិត្យទ្រូង ដែលនៅជិតអ្នក ចូរទូរស័ព្ទទៅអ្នកស្រីMeg Winksលេខ(02)646 8576 ឬ (02) 646 8447 ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនចេះនិយាយភាសាអង់គ្លេស ចូរអ្នកទូរស័ព្ទទៅ "ផ្នែកផ្ដល់អ្នកបកប្រែអត្ថបទនិងបកប្រែភាសា(Translating and Interpreting Service) លេខ13 14 50 ។ ចុល្លលិខិតស្ដីពីជម្ងឺរបេង ក៏មានជាភាសាខ្មែរដែរ ហើយដែលអាចមានផ្ដល់ជូន នៅមន្ទីរពិនិត្យទ្រូង នាមន្ទីរពេទ្យសាធារណៈផ្សេងៗ និង ពី "មណ្ឌលសុខភាពសហគមន៍"(Community Health Centres) ។

NSW Multicultural Health Communication Service

website: www.http://mhcs.health.nsw.gov.au

e-mail: mhcs@doh.health.nsw.gov.au

phone: (02) 9382 8111

multicultural communication

Khmer
14th August 1995

ការធ្វើឱ្យបាត់សេចក្ដីភិតភ័យពីជម្ងឺរបេង

Taking the Fear Out of TB

NSW HEALTH
FOR A STATE OF BETTER HEALTH

ការធ្វើឱ្យបាត់សេចក្តីភិតភ័យពីជម្ងឺរបេង
Taking the Fear Out of TB

"បើអ្នកពិចារណាមើលពីជម្ងឺផ្សេងៗ ជុំវិញខ្លួនយើងដែលគេមិនអាចព្យាបាលកើតសព្វថ្ងៃនេះអ្នកមិនគួរមានក្តី រន្ធត់សោះ ប្រសិនបើគេពិនិត្យនៅប្រទេសអូស្ត្រាលីដឹងថា អ្នកកើតជម្ងឺរបេង-ពីព្រោះវាជាជម្ងឺមួយដែលគេអាចព្យាបាលជាសះស្បើយយ៉ាងស័ក្តិសិទ្ធ "នេះជាសំដីរបស់អ្នកស្រីMeg Winksដែលជាអ្នកទំនាក់ទំនងនៃផ្នែកបំរើ(Co-ordinator of Tuberculosis services)ខាងជម្ងឺក្នុងរដ្ឋញូវសោធវែល ។

ពាក្យសំដីរបស់គាត់ នឹងធ្វើឲ្យប្រជាជន ក្នុងសហគមន៍ដែលនៅមានជំនឿថាជម្ងឺរបេងជាជម្ងឺធ្វើឲ្យស្លាប់ មានការកក់ក្តៅឡើងវិញ ។"តាមការពិត ជម្ងឺរបេងងាយស្រួលនឹងព្យាបាល បើកាលណាគេញ៉ាំថ្នាំឲ្យបានទៀងទាត់ ហើយមិនគួរមានមនុស្សត្រូវស្លាប់ដោយជម្ងឺរបេងសោះ ។ មានមនុស្សតិចណាស់ដែលស្លាប់ដោយជម្ងឺនេះ ហើយតាមធម្មតាគឺដោយសារអ្នកនោះយឺតយូរក្នុងការរកការព្យាបាល "។ អ្នកស្រី Meg ពោលបន្តទៀតថា "សព្វថ្ងៃនេះ តាមធម្មតា គេមិនចាំបាច់បំបែកអ្នកជម្ងឺឲ្យនៅដាច់ពីគេឡើយ ពីព្រោះក្នុងរយៈ៣-៤អាទិត្យក្រោយពីញ៉ាំថ្នាំAnti-TB អ្នកជម្ងឺនោះឈប់ចម្លងជម្ងឺរបេង ទៅអ្នកដទៃហើយ ។

ចុះហេតុដូចម្តេចបានជា កើតមានការភិតភ័យអំពីជម្ងឺរបេង?បុព្វហេតុមួយ គឺបណ្តាលមកពីកាលពីដើម ជម្ងឺរបេងមានការពិបាកព្យាបាលណាស់ - ក៏ប៉ុន្តែនោះគឺកាលពី៥០ឆ្នាំមុន ។ នាបច្ចុប្បន្នកាលនេះ គេមានថ្នាំ "អង់ទីបាអូទិច "Antibiotic សំរាប់ព្យាបាលជម្ងឺនេះ ។ បុព្វហេតុមួយទៀត គឺបណ្តាលមកពី នៅតាមប្រទេសខ្លះក្នុងពិភពលោក នៅមានប្រជាជនជាច្រើនត្រូវស្លាប់ដោយជម្ងឺរបេង ។ ហេតុនេះ ក៏ដោយសារមកពី នៅតាមប្រទេសខ្លះ ថ្នាំវាថ្លៃពេក ហើយខ្វះប្រភពសំរាប់

អ្នកស្រីMeg បានពោលបញ្ជាក់ទៀតថា" ក៏ប៉ុន្តែប្រទេសអូស្ត្រាលី មិនស្ថិតនៅក្នុងករណីយនេះឡើយ ។ ការព្យាបាលជម្ងឺរបេង គឺមានធ្វើដោយគ្មានគិតតម្លៃដល់ប្រជាជនគ្រប់រូបទាំងអស់ នៅតាមមន្ទីរពិនិត្យដើមទ្រូងនិងមន្ទីរពេទ្យសាធារណៈផ្សេងៗ ។

រៀងរាល់ឆ្នាំ នៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី គេបានពិនិត្យឃើញមានប្រជាជនចំនួន៩០០នាក់ ដែលកើតជម្ងឺរបេង ។ ជម្ងឺនេះ អាចមានឥទ្ធិពលដល់យើងរាល់គ្នាក៏ប៉ុន្តែគ្រោះថ្នាក់នេះកាន់តែមានច្រើនឡើង នៅក្នុងចំណោមជនដែលមកពីប្រទេសដែលមានឆ្លងរាលដាលជម្ងឺរបេង ។

ជម្ងឺរបេងបណ្តាលមកពីមេរោគម៉្យាង ដែលមិនត្រឹមតែមានឥទ្ធិពល(ធ្វើឲ្យឈឺ)ដល់សួត និងបំពង់កប៉ុណ្ណោះទេ គឺធ្វើឲ្យឈឺដល់សរីរាងកាយឯទៀតផង។មេរោគនេះ ក៏អាចជាមេរោគ "ស្ងប់ស្ងៀម "("Silent germ")មួយដែលអាចរស់នៅក្នុងខ្លួនមនុស្សជាយូរឆ្នាំដោយគ្មានធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វី រហូតដល់មានមូលហេតុផ្សេងៗ ជម្ងឺរបេងក៏ចាប់រីកកើតឡើង ។ មូលហេតុដែលធ្វើឲ្យជម្ងឺនេះ រីកកើតឡើងមានដូចជា ជម្ងឺផ្សេងៗ វ័យកាន់តែចាស់ និងការតានតឹងក្នុងចិត្ត ។

តើជម្ងឺរបេងឆ្លងតាមរបៀបណា? ជាបឋម មិនមែនមនុស្សគ្រប់គ្នាទេ ដែលប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកមានជម្ងឺរបេង "សកម្ម "(Active TB) នឹងឆ្លងមេរោគនោះ ។ ទោះបីជននោះឆ្លងមេរោគនេះក្តី មេរោគនោះអាចនៅ "ស្ងប់ស្ងៀម " ហើយ មិនរីកកើតជម្ងឺរបេង ព្រមទាំងមិនអាចចម្លងមេរោគនេះទៅគ្រួសារ ឬមិត្រភ័ក្តិឡើយ ។

ទាល់តែជនដែលមានជម្ងឺរបេង "សកម្ម " នៅក្នុងសួត ឬបំពង់ក ដែលអាចចម្លងជម្ងឺនេះទៅអ្នកដទៃ ។ ការឆ្លងនេះកើតឡើងនៅពេលដែលអ្នកជម្ងឺនោះក្អកបញ្ចេញមេរោគចេញពីសួត ឬបំពង់ក ទៅក្នុងខ្យល់អាកាស ហើយដែលជនដទៃអាចដកដង្ហើមចូល(ដូចការឆ្លងផ្តាសាយ ឬគ្រុនផ្តាសាយដែរ(Cold or Flu)។ ជម្ងឺរបេង មិនអាចឆ្លងតាមសត្វល្អិត ឈាម ទឹក កំរាលពូក ឬ សម-ស្លាបព្រាឡើយ ។